

[Justitsministeren.]

indføres Bevisumiddelbarhed, vil Forundersøgelsen blive indskrænket til det mindst mulige, jfr. § 818. Udtagelsen af Domsmand foreslaas ordnet paa lignende Maade som Udtagelsen af Nævninger. Reglerne om Udtagelse af Domsmand og Udtagelse af Nævninger er derfor i videst muligt Omfang sammenarbejdet og for de sidstes Vedkommende tillige forenklet noget.

I Tilknytning til Reglerne om Domsmandsinstitutionen indeholder Lovforslaget Bestemmelser om Ophævelse af Højesterets Beføjelse til at paakende Bevisspørgsmaal i Straffesager. Allerede ved Loven af 1932 er denne Beføjelse blevet betydeligt indskrænket som Følge af, at alle Straffesager, der ikke er Nævningesager, er henlagt til Underretten. Da Højesteret nemlig ikke kan paakende Bevisspørgsmaal i Nævningesager, og da Underretssager kun kan paaankes til Landsretten og ikke videre, altsaa ikke til Højesteret, medmindre Justitsministeren undtagelsesvis giver Tilladelse dertil, bliver det kun i disse sidste Tilfælde, at Højesteret faar Lejlighed til at paakende Bevisspørgsmaalet, og i disse Tilfælde vil det for øvrigt hyppigst være Fortolkningsspørgsmaal og ikke Bevisspørgsmaal, der forelægges Højesteret til Afgørelse. Naar Domsmandsinstitutionen og Umiddelbarhedsprincippet indføres, vil det da være naturligt at ophæve den sidste Rest af Højesterets Adgang til at paakende Bevisspørgsmaal i Straffesager, og herom stilles der Forslag i §§ 966 og 967. Denne Udvikling er formentlig ogsaa saa meget mere naturlig, som Højesteret nu næsten aldrig tillader, at Afhøring af Vidner eller Udspergen af tiltalte finder Sted direkte for Højesteret.

Det næste Hovedpunkt i Lovforslaget er Spørgsmaalet om Højesterets Voteringsmaade og det hermed sammenhørende Spørgsmaal om en eventuel Deling af Højesteret. Regeringsforslagets Bestemmelser gik ligesom tidligere Regeringsforslags ud paa i §§ 214, 35 og 41 at indføre en offentlig mundtlig Votering som i Norge og i § 2 at give Adgang til Deling af Højesteret ved at foreskrive, at der som Regel kun behøvede at deltage 5 Dommere i Afgørelserne og ikke som nu 9. I Folketingets Udvalg blev der fra konservativ Side rejst Spørgsmaal om at gennemføre en Ordning i Lighed med den svenske. Denne Ordning adskiller sig fra Regeringsforslagets ved, at den mundtlige Votering vedbliver at være hemmelig, men at de Dommere, der er uenige i Resultatet eller

Begrundelsen, skal give skriftligt Udtryk herfor, idet Dommen skal indeholde Oplysning om de forskellige Meninger under Afstemningen, saavel vedrørende Resultatet som vedrørende Begrundelsen, med Angivelse af de paagældende Dommers Navne. Denne Ordning, som jeg for at opnaa den fornødne Enighed om Forslaget, har kunnet tiltræde, blev derefter vedtaget i det høje Folketing, jfr. § 218. Naar jeg har tiltraadt den, skyldes det, at de Ulemper, som følger af den nugældende hemmelige Votering, og som Regeringsforslaget tilsigtede at fjerne, ogsaa maa siges at være fjernet ved den af Folketinget vedtagne Ordning, og hertil kommer, at denne Ordning ikke vil tage saa megen Tid for Højesteret som Regeringsforslagets mundtlige offentlige Votering. Den Deling af Højesteret, som mange, derunder formentlig ikke mindst Retten selv, er Modstander af, vil derfor kunne undgaas, i hvert Fald indtil videre. Yderligere er der Grund til at bemærke, at den vedtagne Ordning ligger nærmere ved det af det staaende Retsplejeudvalg stillede Forslag og det Forslag, som Højesteretsdommer Troels G. Jørgensen gjorde sig til Talsmand for i „Tidskrift for Retsvidenskab“ 1934, omend der bl. a. især er den Forskel, at Dommernes Navne ifølge den af Folketinget vedtagne Ordning kommer til Offentlighedens Kundskab; men dette forekommer mig naturligt som altid, hvor der handles under et betydeligt offentligt Ansvar.

Om de Grunde, der taler for en Ændring i Højesterets nugældende Voteringsmaade, skal jeg ikke ved denne Lejlighed udtale mig nærmere, da Sagen har været drøftet saa hyppigt i de senere Aar. Jeg skal indskrænke mig til at gøre opmærksom paa, at efter at Højesteretsdommer Jørgensens Afhandling, som jeg lige nævnte, nu er blevet optrykt som Bilag til Folketingsudvalgets Betænkning, vil man i Rigsdagstidende kunne finde alle Oplysninger og Udtalelser vedrørende dette Spørgsmaal — de er citeret i Regeringsforslagets Bemærkninger i Samlingen 1932—33.

Jeg kommer dernæst til det tredie Hold af Ændringer, der vedrører Nævningeproceduren. Efter de Lovregler, der indtil 1. Januar 1933 var gældende for Nævningesager, blev Skyldspørgsmaalet afgjort af Nævningerne alene og Strafudmaalingen m. m. af de juridiske Dommere alene, uden at disse havde noget Kendskab til de Synspunkter, som Nævningernes Skyldigkendelse hvilede paa, skønt dette naturligvis ogsaa for de juridiske Dommere kunde være